

Innspill til eierskapsmeldingen

FLT takker for muligheten for å komme med innspill til eierskapsmeldingen. Her er våre innspill.

Fremtidens næringsliv og felles eierskap til naturressursene fordrer et sterkt statlig eierskap. FLT støtter et sterkt statlig eierskap, som sikrer kontroll over naturressurser, viktig infrastruktur og eierskap i strategisk viktige industribedrifter. Det er riktig og viktig at staten bidrar til næringsutvikling. Det statlige eierskapet har en viktig rolle i utviklingen av det samlede norske næringslivet. Statlig eierskap vil kunne mobilisere den kraft som må til for å sikre næringsutvikling. Eierskapsmeldingen bør gå gjennom nye næringer for å se hvor og hvordan staten kan bidra til næringsutvikling. Dette gjelder felter som innenfor hydrogen, batteriproduksjon og mineraler. Dette er særlig viktig for å bygge robuste verdikjeder.

Et eksempel på et område det er behov for statlig eierskap er ved utvinning av mineraler og den kommersialiseringen det vil føre til. Det er usikkert hva som er mineraltilgangen på havbunnen og på land i Norge. Kartleggingen av hva landet sitter på av ressurser har er i startfasen. Dette arbeidet må intensiveres. Allerede nå bør det gjøres et prinsippvedtak om hvordan eierskapet til mineralressursene skal være, og hvordan de skal utnyttes kommersielt. Det bør vurderes å opprettes et statlig mineralselskap som skal ha som oppgave å forvalte de store verdier som finnes på norsk territorium.

Det statlige eierskapet har flere funksjoner enn å sikre tyngde nok til utviklingen av nye næringer. I eierskapsmeldingen i 2011 ble det spesielt pekt på at det statlige eierskapet er nødvendig for at selskaper som representerer bransjer og nøkkelkompetanse av nasjonal betydning, opprettholder sitt tyngdepunkt i Norge. Det er viktig for beslutningene som fattes. Prinsippet om hovedkontorfunksjon i Norge må opprettholdes.

Det er et stort innslag av internasjonale eiere i norsk næringsliv. FLT er både fornøyd med dette, og bekymret. Det finnes eksempler på at utøvelsen av den nordiske modellen er mangelfull i selskaper med internasjonale eiere. Dette er blant annet drøftet i Medbestemmelsesbarometeret. Et større innslag av statlig eierskap kan trygge den nordiske modellen. FLT ønsker at utfordringene når det gjelder

arbeidstakerrettigheter i bedrifter med internasjonalt eierskap drøftes i politikktutviklingen generelt og spesielt i forbindelse med eierskapsmeldingen.

Like viktig som næringsutvikling, er det er å sikre at inntektene fra naturressursene tilfaller fellesskapet. Ett eksempel på hvorfor det er viktig å fastsette mer omfattende politikk for nye næringer, kan sees innenfor havbruk. Norge eksporterte sjømat for over 100 milliarder i 2019. Men det ikke foretatt de nødvendige beslutningene som sikrer at det er fellesskapet som eier havressursene. Tillatelsen til havbruk har i hovedsak vært tildelt gratis, eller under markedsverdi. Dette er helt annerledes enn i petroleums- og kraftsektoren. Det må innføres grunnrenteskatt, og skattleggingen må stå i forhold til kostnadene for industrien. FLT ønsker at dette prinsippet vedtas. Liknende vedtak må innføres for næringer knyttet til fellesskapsressurser, som havvindmøller.

Prinsippet om at fellesskapet skal ha en andel av avkastningen ved utnyttelsen av fellesskapets ressurser, har tjent Norge godt. Det har gitt muligheter til å investere iblant annet utdanning og infrastruktur. Offentlige velferdsordninger er bygget ut. Det statlige eierskapet må sees i sammenheng, og være en del av hele samfunnsmodellen som FLT fortsatt ønsker å bidra til å utvikle.

Med hilsen
Ulf Madsen
Forbundsleder